

UN INSTRUMENT MUZICAL REALIZAT DINTR-O VALVĂ FOSILĂ
APARTINÂND FAMILIEI *OSTREIDAE* (RAFINESQUE, 1815)
TĂRTĂRIA-GURA *LUNCII* CAMPANIA 2018, TRANSILVANIA, ROMÂNIA

Ana-Maria Păpureanu, Sabin Adrian Luca, Cristian Titus Florescu

Rezumat. Unul dintre obiectele cele mai interesante al campaniei de cercetări sistematice a anului 2018 este un instrument muzical (?) realizat dintr-o valvă fosilă aparținând familiei *Ostreidae* (Rafinesque, 1815). Aceasta pare a aparține culturii Petrești.

CERCETĂRI ARHEOLOGICE REFERITOARE LA NEOLITICUL TIMPURIU
(STARČEVO – CRIȘ) REALIZATE CU OCAZIA CONTRUIRII
HIDROCENTRALEI DE LA PORȚILE DE FIER. ISTORICUL
CERCETĂRILOR DIN JUDEȚUL CARAȘ SEVERIN

Constantin Adrian Boia

Rezumat. Cercetările arheologice referitoare la neoliticul timpuriu (cultura Starčevo – Criș) în România au debutat în doua jumătate a secolului al XIX-lea (în Banat) prin cercetările sistematice al lui Kislegy Nagy Gyula și ale lui Felix Milleker. Perioada de maxim interes (pentru neoliticul timpuriu, dar nu numai) a fost reprezentată de cercetările realizate cu ocazia construirii hidrocentralelor de la Porțile de Fier I (1965-1971) și II (1977-1984). Rezultatele acestor săpături și periegeze și ale celor mai târzii, din anii 1980-1990, s-au concretizat prin publicarea unor volume și studii referitoare la neoliticul Banatului de către Gheorghe Lazarovici Sabin Adrian Luca, Florin Drașovean etc.

Neoliticul timpuriu din zona de sud-vest și de sud a țării trebuie însă să fie cercetat și analizat comparativ cu perioada de final a mezoliticului, care a fost bine documentată în zona Porților de Fier, atât pe malul românesc, dar în special pe malul sârbesc al Dunării, prin cercetări arheologice sistematice și de salvare, utilizându-se atât metode clasice de cercetare cât și metode interdisciplinare moderne, care ne ajută să înțelegem într-o măsură tot mai mare comunitățile neolitice din această zonă.

Nerealizarea unei periegeze pe o lățime mai mare, aproximativ de 1-2 kilometri de-a lungul Dunării, alterează nivelul actual de cunoștințe asupra neoliticului timpuriu din România, o cercetare de teren în această zonă consider că este necesară tocmai pentru a completa cu informații lacunele deja existente.

RAPORT PRELIMINAR PRIVIND CERCETĂRILE ARHEOLOGICE DE LA RAPOLTU
MARE-LA VIE, CAMPANIA 2017

Marius Gheorghe Barbu, Ioan Alexandru Bărbat,
Gică Băeștean, Ioana Lucia Barbu, Mihaela-Maria Barbu,
Costin-Daniel Țuțuiianu, Antoniu Tudor Marc,
Angelica Bălos, Andrei Gonciar, Alexander Brown

Rezumat. Campania de cercetare arheologică a anului 2017, desfășurată în două etape, între 22 mai-10 august și 20 octombrie-10 noiembrie, a avut ca scop continuarea cercetărilor începute în anii trecuți în zona SpI, alături de deschiderea unei noi secțiuni în centrul terasei din punctul Rapoltu Mare-*La Vie*, unde cercetările non-invazive au indicat prezența unei clădiri importante.

Au fost identificate părți din clădire datate în secolele II-III și structuri de locuire preistorice, datate în Paleolitic, Neolitic și Epoca Bronzului.

DATE ASUPRA RESTURILOR DE FAUNĂ DIN AȘEZAREA CELTICĂ (LA TÈNE B2-C) DE LA GIARMATA, JUDEȚUL TIMIȘ

Georgeta El Susi

Rezumat. Situl celtic de la Giarmata-*Baraj* a fost cercetat cu ocazia săpăturilor de salvare pe autostrada Timișoara-Lugoj. Cu această ocazie au fost săpate 41 complexe, aparținând bronzului târziu (Cruceni-Belegiș), celei de-a doua epoci a fierului precum și evului mediu timpuriu. Din locuirea celtică (sec. IV-III BC) s-au analizat 544 oase de animale, recuperate din câteva locuințe (cx. 1, 4, 15, 17a, 18, 32, 37, 38, 40-43) și trei gropi (cx. 22, 41, 47). Mamiferele însumează 530 piese, dintre care 393 determinabile; 109 sunt spărturi neidentificate iar 28 de fragmente sunt pereți din coarne de cerb și căprior, probabil deșeuri de prelucrare sau unelte deteriorate. Ponderea segmentului domestic este de 94,1%, față de numai 2,46% a celui sălbatic. Semnalăm apariția oaselor de pasăre (găină), ele reprezentând o caracteristică a eșantioanelor acestei perioade. Ca NISP (număr de resturi) prevalează vita (33,91%), urmată de porc (23,09%), ovine și caprine (20,15%), cal (10,07%) și câine (6,88%). Cerbul însumează 2,21% și castorul doar 0,25%. Ca NMI (număr minim indivizi) proporțiile interspecifice se păstrează, cu unele variații procentuale date de ponderea inegală a părților corporale de unde provin oasele. Astfel, bovinele însumează 29,51%, urmate de ovine și caprine (26,23%), suine (22,95%), cal (11,47%) și câine (3,28%). Bovinelor le aparțin 138 fragmente de la minimum 18 indivizi, distribuți astfel grupelor de vârstă: trei indivizi sacrificați între 12-18 luni (16,67%), tot atâția între 2-3 ani și 11 peste 3 ani (61,11%). Dintre aceștia, trei aveau între 3-4 ani, unul între 4-6,5 ani (5,55%) și cinci între 6,5-9 ani (27,78%). Puținele dimensionări ale lotului de la Giarmata sugerează bovine gracile, probabil cu talie joasă. Porcului i-au fost atribuite 94 oase aparținând la 14 indivizi, sacrificați astfel: în primul an de viață s-au sacrificat șapte indivizi (50%), dintre care trei până până la 6 luni. În al doilea an de viață s-au tăiat cinci specimene (35,72%) și două între 2-3 ani (14,28%). Predomină așadar, animalele subadulte, care au atins o anumită greutate corporală, tăierile animalelor tinere făcându-se ocazional. Cele 82 oase de rumegătoare mici au fost atribuite la minimum 16 specimene. Circa 16 fragmente au fost atribuite caprinelor, 26 fragmente ovinelor și 40 fragmente neatribuite specific. Materialul caprinelor provine de la două animale sacrificate între 18-24 luni, unul între 6-12 luni și altul între 4-6 ani. Ultimului exemplar i s-a atribuit și un radius cu lungimea maximă de 164 mm, pe baza sa estimându-se o talie de 65,27 cm. Oasele de ovine provin de la șapte animale, dintre care unul sacrificat între 6-12 luni, altul între 18-24 luni, trei între 2-4 ani și doi peste 4 ani. Incluzând și exemplarele neatribuite specific, din cele 16 animale prezumate, până la un an s-a sacrificat 17,75%, 37,5% între 2-4 ani, 25% între 2-4 ani și 19,75% peste 4 ani. Se pare că exploatarea rumegătoarelor mici era una mixtă, vizând carnea cât și produsele lactate, lâna. Lipsesc animalele sub 3 luni, sacrificările pentru carne executându-se mai ales după atingerea unei anume greutăți corporale. De la cal s-au identificat 41 oase din scheletul a șapte animale. Cu siguranță calul era utilizat în consumul comunităților celtice de la Giarmata. Vârstele de

sacrificare indică un exemplar între 15-18 luni, două animale între 2-3,5 ani și patru peste 4,5-5 ani. Dintre acestea trei aveau maximum 5-8 ani. Măsurătorile prelevate pe oasele sale indică o populație eterogenă, cu exemplare de mărime mică și medie. Cânelui îi aparțin 28 oase de la două exemplare, un adult și altul de 12-15 luni. Din scheletul unui cocoș au fost determinate o pereche de coracoide, de ulne, de femure, tibiotarsele, tarsometatarsele, coxalul, un radius și o scapulă. Dintre speciile vâdate amintim cerbul și castorul, ponderea lor este de numai 2,46%. Prin trăsăturile sale, eșantionul fauna de la Giarmata se încadrează, în general, în tiparul economic al altor așezări celtice europene constând în: rata mică a vânatului, prevalența bovinelor, creșterea găinii, prelucrarea cornului de cervidee, exploatarea calului sub raport alimentar și utilitar, specii domestice mai puțin robuste și nu prea înalte.

FIBULE APARTINÂND EPOCII TÂRZII A FIERULUI PROVENITE DIN COLECȚIA LUI IMRE PONGRÁCZ

Milica Tapavički-Ilić, Andrei Georgescu

Rezumat. La sfârșitul secolului al XIX-lea, Imre Pongrácz era ofițer în portul Orșova, unde superviza activitățile de la canalul de navigare. De-a lungul acestei perioade, muncitorii i-au predate multe artefacte arheologice, descoperite pe șantier. Pongrácz a strâns astfel, după un timp, un număr semnificativ de astfel de obiecte și și-a creat o colecție de 6000 de piese, vândută mai târziu Muzeului Banatului Montan. Multe dintre piese provin de pe malul drept al Dunării, astăzi în Serbia. Piesele au fost clasate după materialul din care au fost realizate (ceramică, metal etc.), dar s-a încercat și clasarea lor cronologică, după perioadele cărora le aparțin. Articolul de față se ocupă de fibulele din această colecție, datând din epoca târzie a fierului, care acoperă aproape integral fazele culturii La Tène, de la B la D.

INVESTIGAȚIILE CU METODE NON-INTRUZIVE ALE CASTRULUI ROMAN DE LA POJEJENA (CARAȘ- SEVERIN) - RAPORT PRELIMINAR

Emil Jęczmienowski

Rezumat. Raportul preliminar al proiectului de cercetare româno-polonez de la Pojejena, dorește să prezinte câteva dintre rezultatele și concluziile preliminare asupra cercetărilor de teren conduse de către noi în ultimii ani la Pojejena. Astfel, am executat aici periegeze coroborate cu scanări geofizice dar și cu metode intruzive, prin executarea unui mic sondaj de verificare a rezultatele din anii anteriori. Trebuie menționat că Pojejena a fost excavată în 1970 de către cercetătorii români, după care aici nu au mai avut loc cercetări arheologice sistematice, până la venirea acestei echipe. Pentru început, am localizat pe teren concentrări de material, aflate la o mai mică sau mai mare depărtare de castru. Cu ajutorul scanărilor geofizice am investigat întreaga zonă disponibilă din interiorul și exteriorul castrului, ceea ce ne-a permis să identificăm clădiri aflate în interiorul fortificației, dar și să identificăm o fază anterioară a castrului, din lemn și pământ, mult mai mică decât castrul de piatră. Sondajul a fost executat în apropierea porții de est, prin intervallum și colțul horreum-ului, completând informațiile despre istoria castrului. Acest raport va prezenta rezultatul preliminar al scanărilor geofizice, rezultatele sondajului vor fi menționate la modul general. Acestea vor fi publicate pe viitor într-un studiu mai extins asupra acestei fortificații.

DOUĂ DIPLOME MILITARE FRAGMENTARE DIN TERITORIUL DROBETEI

Dan Dana

Rezumat. Acest scurt articol publică un mic fragment de diplomă militară romană descoperit în teritoriul Drobetei, la Izvoarele, și republică un alt mic fragment de diploma găsit la Gîrla Mare (de asemenea în jud. Mehedinți). Cele două fragmente sunt copii ale unor constituții din timpul domniei lui Traian, pentru trupele auxiliare din Moesia Superioară, respectiv Dacia sau Moesia Superioară.

NOI CĂRĂMIZI ȘTAMPILATE DESCOPERITE ÎN LATURA ESTICĂ A CASTRULUI ROMAN DE LA POJEJENA (JUD. CARAȘ SEVERIN)

Călin Timoc, Emil Jęczmienowski

Rezumat. Arheologia epocii romane de la Pojejena a adus odată cu evoluția cercetării noi informații epigrafice despre unitățile militare care au staționat periodic aici, pe malul stâng al Dunării. Un indicator al acestei problematice pot să fie cărămizile și țiglele ștampilate, care apar la clădirile ce alcătuiesc planul interior al fortificației. Ultimele săpături, dar și rezultatele prospecțiunilor non-invazive ne-au arătat că una din porțile castrului, cea de est, *porta praetoria* nu a fost atinsă niciodată de cercetări anterioare și locul acesta la un sondaj ne-a oferit asemenea descoperiri importante.

Tegulele ștampilate identificate de noi *in situ* ne-au schimbat complet perspectiva asupra compoziției garnizoanei, în special în secolul al III-lea. Niciuna dintre piesele identificate nu depășesc ca moment al utilizării lor ca material de construcție, mijlocul secolului al III-lea. În afară de o singură ștampilă, care aparține trupei auxiliare *cohors V Gallorum* (și această fragment de cărămidă identificat la suprafață), restul din piesele publicate aici aparțin celor două legiuni ale provinciei Moesia Superior: *legio VII Claudia* și *legio III Flavia Felix*.

UN OPAIȚ GLAZURAT DE LA TIBISCUM

Simona Regep

Rezumat. În timpul cercetărilor arheologice efectuate în anul 2010, în așezarea civilă de la *Tibiscum* printre obiectele ceramice a fost găsit și un opaiț din lut glazurat.

Piesa de iluminat în discuție este o lampă având corpul circular, cu un singur cioc ogival și volute. A fost realizată în tipar dintr-o pastă semifină de culoare roșie, uniform arsă. Întreaga piesă este acoperită de un strat de glazură de culoare verde-maronie, cu luciu metalic.

Lampa are corp rotund, cu cioc ogival flancat de volute dispuse pe cioc și pe bordură, decorate prin linii incizate; pe canalul ce leagă ciocul de rezervor se află două mici orificii de aerisire. Discul concav, adâncit, este delimitat de bordură prin două cercuri concentrice incizate și este decorat de jur împrejur de o bandă de linii incizate dispuse radial, iar partea centrală, ce conține orificiul de alimentare, nu prezintă decor. Bordura lată este decorată cu motiv vegetal

cu frunze de viță de vie și struguri. Toarta supraînălțată, dispusă pe bordură, probabil inelară, nu se mai păstrează. Rezervorul lămpii, rotund, are fundul plat, marcat de două cercuri concentrice; în partea inferioară legătura ciocului la rezervor este marcată de o nervură în relief, decorată prin linii incizate.

În privința lămpii glazurate în discuție, ea a fost găsită într-un context arheologic datat în a doua jumătate a secolului al II-lea p. Chr. Este greu de stabilit dacă opaițul glazurat cu volute descoperit la *Tibiscum* este un produs de import sau unul local. Lampa glazurată descoperită la *Tibiscum*, prin întregul său aspect, a îmbogățit repertoriul descoperirilor de piese de iluminat, demonstrând încă o dată diversitatea produselor ceramice din Dacia și strânsele legături cu celelalte provincii din imperiu.

DESPRE CERCEII DE TIP CANDELABRU SAU CERCEI CU PANDANTIVE ȘI CASETĂ, ÎN DACIA ROMANĂ

Ana Cristina Hamat

Rezumat. Cerceii au devenit, în secolele I–III d. C., piesa dominantă între accesoriile îmbrăcăminții feminine. În cazul Daciei se întâlnesc două tipuri de largă circulație, unul cu bară curbată și pastă de sticlă colorată, care apare frecvent încă din zorii secolului I d. C. și până la finele provinciei, în secolul al III-lea, iar cel de-al doilea cu pandantiv oval și scut pe bară din aur, uneori emailat, prezent în mai multe variante mai ales în secolul al III-lea. De asemenea, alături de aceste două tipuri, întâlnim în Dacia și cerceii tip candelabru sau cerceii cu mai multe pandantive și casețe. Șase cercei au fost descoperiți la Drobeta-Dierna, Tibiscum și Romita, lângă Potaissa, și unul a fost descoperit undeva pe teritoriul Transilvaniei. Toți sunt datați între secolele al II-lea și al IV-lea d. C., dar artefactele datând de la începutul secolului al IV-lea au fost descoperite pe linia Dunării și, din acest motiv, sunt corelate cu perioada de renaștere a Imperiului Bizantin sub dinastia lui Constantin cel Mare.

DESPRE POPULAȚIA DE LA ROMULA

Mariana Balaci

Rezumat. În capitala provinciei Dacia Inferior, Romula, în cele aproape 3 secole de stăpânire romană s-au perindat o serie de indivizi care au compus populația acestei așezări. Unii dintre ei, deși puțini la număr, au lăsat în urma lor un nume sculptat pe o piatră, dar cei mai mulți sunt anonimi și îi cunoaștem din cercetările realizate în necropolele orașului sau din cultura lor materială. Cercetarea pe care am realizat-o a utilizat mai multe surse de documentare și anume, informațiile epigrafice, monumentele sculpturale, necropolele, dar și cercetările arheologice care fac referire la cultura materială a populației romulense. Din analiza acestor surse s-au conturat destul de clar, printre altele, și existența a trei comunități socio-culturale care au conlocuit aici, adică dardano-dalmații, siro-palmyrenii și traco-dacii. Așa cum reiese din cercetarea întreprinsă de noi credem că nu greșim când spunem că putem vorbi mai degrabă de un multiculturalism la Romula și nu de un fenomen de interculturalitate. Cu toate acestea nu putem să nu remarcăm, de asemenea, că ceea ce a însemnat romanizarea provinciei s-a întâmplat și la Romula și acest proces este cel care a reușit să aducă laolaltă și să conviețuiască în arealul orașului populația care s-a stabilit aici din varii motive.

VIAȚA SPIRITUALĂ DIN BANATUL ROMAN ÎN PERIOADA SECOLELOR II-III P.CHR

Atalia Onițiu

Rezumat. Prezentul demers se constituie într-o sinteză a informațiilor existente cu privire la viața spirituală din sud-vestul Daciei romane, din teritoriul care se circumscrie Banatului, informații publicate și disponibile în literatura de specialitate. Structurat pe două secțiuni, și anume culte, abordate în maniera clasică a criteriului originii (culte greco-romane, orientale, egiptene, celto-germanice, traco-moesice) și edificii de cult (cercetate arheologic, atestate epigrafic sau presupuse), studiul încearcă să creioneze și să actualizeze deopotrivă, pe baza ultimelor descoperiri și publicații, imaginea vieții spirituale din sud-vestul provinciei Dacia. Se poate astfel constata existența unei diversități și eterogenități religioase, justificată și corelată fie cu politica religioasă a casei imperiale, fie cu originea etnică sau poziția socială a dedicanților. Marile așezări și centrele militare au jucat un rol important în viața spirituală a sud-vestului Daciei, iar dintre categoriile sociale cu un impact semnificativ trebuie menționați militarii. Prezența unor demnitari din capitala provinciei sau a unor notabili din alte orașe pe monumentele epigrafice descoperite subliniază integrarea Banatului, inclusiv din punct de vedere spiritual, în cuprinsul Daciei romane.

CONSIDERAȚII PRIVIND PREZENȚA CERCEILOR ȘI A MĂRGELELOR ÎN MORMINTE DE BĂRBAȚI DIN CIMITIRELE AVARE DIN TRANSILVANIA

Călin Cosma

Rezumat. Și în Transilvania, ca în multe locuri din Khaganatul avar, au fost descoperite în cimitirele avare morminte de bărbați care au conținut cercei și mărgelile. Numărul cimitirelor în care au fost descoperite aceste morminte este de mic (Gâmbaș, Sâncrai, Teiuș, Șpălnaca, Unirea 2/Veresmort), comparativ cu numărul total de necropole avare înregistrate în Transilvania. De asemenea, numărul de morminte de bărbați din cadrul cimitirelor precizate mai sus este și el mic (Tab. 1).

Am stabilit cinci tipuri de modalități de poziționare a cerceilor în morminte în legătură cu corpul uman și două tipuri de locuri de descoperire a mărgelilor în interiorul complexelor funerare (Tab. 2). Cerceii din mormintele de bărbați din cimitirele avare din Transilvania pot fi plasați în nouă categorii tipologice. Toate își găsesc analogii în mediul avar din Bazinul Carpatic (Tab. 3-4). Mărgelile descoperite sunt de diferite tipuri, cu analogii în aceeași zonă geografică și perioadă cronologică.

O serie de cercei au fost purtați în viața de zi cu zi. Există și cercei depuși în morminte cu rol de a afișa statutul social al defunctului. Mărgelile din mormintele de bărbați din cimitirele avare din Transilvania au putut avea, alături de afișarea statutului social, și o funcție apotropaică.

SECULAR SAU MONASTIC? PEISAJUL MEDIEVAL ȘI DISPUTELE ASUPRA DREPTULUI DE PROPRIETATE AL MOȘIEI *TIBURCZTELKE*

Rezumat. Istoria micii proprietăți din valea Chintenilor, numită *Tiburcztelke*, a cunoscut episoade tensionate în cea de-a doua jumătate a secolului al XIV-lea. Dreptul de proprietate și, implicit, folosirea sa au constituit pricina unui proces, documentat pe parcursul a trei generații, între abația benedictină de la Cluj-Mănăstur și o familie de mici nobili care și-a legat titulatura de numele moșiei disputate. Proprietatea și așezarea din cuprinsul acesteia înregistrează cinci veacuri de existență, începând cu secolul al XIV-lea și până în cel de-al XVIII-lea, când satul a fost depopulat. Numărul mare de documente păstrate cu referire la lunga judecată a atras atenția prin cantitatea și calitatea detaliilor referitoare la părțile implicate și la elementele peisajului arheologic medieval.

Astfel, a fost posibilă localizarea și parțiala delimitare a zonei în care a apărut și evoluat *Tiburcztelke*. În linii mari, este un teritoriu flancat la sud de Chinteni, iar la nord și nord-est de Vechea, Deușu și Măcicașu. Datele arhivistice, cartografice și toponimice au permis identificarea satului dispărut, a unor zone agricole, păduri, posibile heleșteie, pășuni sau vechi drumuri. Studiul de caz aparține micro-istoriei și analizei peisajului local, însă abundența surselor a permis restituiri detaliate ale realităților medievale la un nivel dificil sau imposibil de atins pentru multe alte zone. S-au putut observa dificultățile unui proces cauzat de ocuparea ilegală a unui teritoriu și care a generat episoade de violență și practici de corupție, în condițiile în care niciuna dintre părțile implicate nu pare să fi deținut acte originale. Evoluția judecății și deznodământul său arată că este vorba despre o proprietate monastică la origini și de o tentativă nobiliară stăruitoare de a o desprinde din blocul moșiilor abățiale.

POSSIBILITĂȚI ȘI METODE DE RECONSTITUIRE A STRUCTURII AȘEZĂRILOR ÎN COMITATUL MEDIEVAL BODROG

István Pány

Rezumat. Comitatul Bodrog este unul dintre comitatele cu destin tragic din regatul Ungariei. Are o istorie particulară, cu o populație și o rețea a locuirii aproape complet distruse în secolul al XVI-lea și cu dispariția celor mai multe dintre resursele din perioada medievală. Din aceste motive, cercetarea geografică a comitatului Bodrog este o provocare majoră.

Scopul cercetării mele este de a reconstitui rețeaua medievală a locuirii în comitatul Bodrog, respectiv, de a prezenta succint istoria generală a comitatului, cu o preocupare specială față de administrația medievală și din epoca modernă timpurie, respectiv, față de schimbările granițelor comitatului. Cercetarea multidisciplinară se bazează pe informații scrise, imagologice și cercetări de teren arheologice, etnografice, istorice și geografice. Cel mai important element al cercetării este Sistemul Informațional Geografic (SIG) dezvoltat în vederea figurării geografice a așezării, coroborând date de arhivă și de teren; pasul următor a fost coroborarea și evaluarea diferitelor date singulare și datelor cartografice. Așa-numita „arheologie socială” a constituit un alt element singular al cercetării, care oferă o mulțime de date în timpul investigației arheologice de teren.

Faptul că fostul comitat Bodrog este localizat atât în sudul Ungariei de astăzi cât și în nordul Serbiei de astăzi a făcut și mai dificilă cercetarea. Suprafața comitatului s-a schimbat de câteva ori de-a lungul celor mai mult de cinci secole de existență. Acesta se întindea, între secolele al XI-lea și al XIII-lea, de la Dunăre la Tisa, pe direcția est-vest, și, la nord, de la actulul

oraș Kiskunhalas, la Verbüsz (Vrbas, Serbia) și Szenttamás (Srbobran, Serbia), în regiunea Bačka, la sud.

Din această cercetare a rezultat o bază de date privind așezările medievale din comitatul Bodrog, incluzând hărți și imagini aeriene, disponibile pentru cercetarea arheologică și literatura de specialitate de astăzi. În același timp, am demarat realizarea bazei de date pentru tipar și distribuire online. Scopul prim este de a pune la dispoziția specialiștilor și tuturor celor interesați această bază de date.

Cercetarea a arătat că multe dintre izvoarele scrise ale comitatului Bodrog s-au pierdut de-a lungul vremii. Și totuși, comparativ cu unitățile similare înconjurătoare, mai sunt multe documente medievale ce conțin o mulțime de informații geografice care se pretează în figurarea locuirii în acest comitat.

